

noma uzmožne, šolsko mladino otesovati in izobraževati, ako so u šoli pripravljencev nektera splošna pravila si prisvojili, po katerih se ima vse to goditi. To vse je le podlaga, na katero jim je skrbno dalje zidati, ako nečejo zaostati i izabraziti, da jih kolo časa ne zatara, katero se neprenehoma dalje vrti.

Pripomočki pa k vedno višjem napredovanju o šolstvu so: 1. lastna skušnja, 2. pridno čitanje (branje) o tem naziru spisanih knjig, i 3. shodi učiteljev.

Kar prvo zadeva, je slehernemu znano, kako lastna skušnja človeka zmodri. Naj se pridno vsaka drobtinica, ki se je pobrala po mnogoletnej službi, u prid oberne mladini!

Ker je pa pot lastne skušnje dostikrat vendar le predolga, tudi včasih nevarna, škodljiva itd. je dalje treba od zvedenih šolskih mož u podučenje i gojenje mladine spisanih dobrih knjig pridno prebirati. Ker je pa letna plača nekterih učiteljev prepričla, da bi slehern izmed njih potrebnih knjig si omisliti zamogel, bi bilo prav, ako bi učitelji po raznih okrogih u tej zadevi med saboj se pobratili. Ako bi slehern le en forint na leto plačal, bi zamogli s tem denarjem na kak šolsk časopis se naročiti, i še kako koristno knjigo vsako leto kupiti. Kadar bi ti ali uni časopis ali knjigo prečital, bi jo drugemu podal. Prebrana bi se pri tem ali unem, kterege bi za svojega knjižničarja si zvolili, shranila, i sčasoma bi zalo knjižnico u svoji lasti imeli. Ako bi se to po celoj deželi zgodilo, bi se ne bilo bati, da bi učitelj, kam drugam prestavljen, te pomoči ne užival.

U povzdigo učiteljske omike so potrebni tudi shodi učiteljev, kateri naj bi po potrebi časa in okoljšin pogostni bili. Pri teh shodih naj bi se o šolskih zadevah pametno pomenkvali, n. pr. kaj je ti ali uni u svojoj mnogoletnoj službi za koristno spoznal, ali kaj je tu ali tam za poduk i krščansko odgojenje mladine koristnega bral itd. Po dokončanem pogovoru bi si pa vse to, kar so za dobro i koristno spoznali, ob kratkem u zapisnik spisali in vsi po tem obnem sklepu se ravnali. (Konec sledi.)

Is Toplic na Dolenskem 19. dec. —f— Po-pisu letošnje „spomladanske“ zime, ki so ga naznanile poslednje „Novice“, dostavim še izid letine lanske: sternina je bila scer lepa, pa snopa ni dala; sočivja ni veliko bilo; korun je močno pognjil; ajda se ni nič kaj prav obnesla; opresnino je deloma suša, deloma moča pobrala, in kar ti dvé sovražnici niste končale, so bolhe in gosence obrale; sadje je šlo že o cvetji pod zlo; le prosá je bilo precejobilno, ki je z debelačo (karuzo) po nekterih hišah skor jedini živež in vsakdanja hrana, in še ta nezabeljena in neslana, ker so mnoge odrajtvila prebivavcom jedini repek iz hleva pobrale, in vino, ki ga še za polovico lanske slabe letine ni bilo. nič dnarja ni dalo. Ni čuda toraj, ako se tu ali tam čuje milo zdihovanje ali clo brezupno tarnanje sliši, in bi marsiktera družina daritelju s solznim očesom in hvaležnim sercom roko poljubila, ako bi jo z hranoj poživil, kakoršna se jetnikom po zaporih daje. In pri vsem tem — kdo bi mislil — se napravi v soseski marsikaka reč, ktere bi o takem času ne pričakoval. Ni še ravno dolgo, od kar so si zmislili pri podružnici s. Martina nov altar; napravili pri podružnici s. Trojice na Cerovcu lično svetilnico (lampo); kupili za cerkvico s. Ursule Zarigelcom lep kelh; zvonik pri s. Križi na Veršnaselih iz nova pokrili, ki se zdaj prav prijazno ozira po bližnjih dolinah in daljnih gorah; izdelali dvé uri dolgo cesto do ravno omenjene vasi; popravili kaplanijo, in novo rusovsko peč va-njo postavili, katero posebno zato v misel vzamem,

da pohvalim umetnega moža Jožefa Šibica, ki jo je mojstrovsko zgotovil, ter s tem Novomeškim zidarjem hvalno spričevanje dal, da so tudi oni takim delom kos. Hvala pa tudi umnemu županu Janezu Bek-u, in verlemu srenjskemu odborniku Matiju Krese-tu, ki sta to reč sprožila in na noge spravila, in je nista zaverгла samo zato, ker je nova in ne še sploh poznana.

Is Ljubljane. Z veseljem naznanimo novico, da je c. k. deželno poglavarstvo po dopisu na kmetijsko družbo dovolilo osnovo društva za obdelovanje Krajnskega Krasa, katero se bo pervikrat snidilo v Postojni v posvetovanje družtvinih postav, kar bo podružnica Postojnska v soglasju s svojimi sosednimi podružnicami ob svojem času na znanje dala.

Novičar iz mnogih krajev.

Po nar novejšem cesarskem patentu od 27. dec. se ima z novim letom razglasovanje postav in ukazov nekoliko spremeniti; državni zakonik na Dunaji bo za naprej samo v nemškem jeziku izhajal, ki je za vse postave in ukaze edino polnoveren, to je, če bi o prestavah postav v druge deželne jezike kakošna dvomba vstala, se ima ta vselej po nemškem jeziku rešiti; s početkom 45. dne od izdanega državnega zakonika se moč postav in ukazov za celo cesarstvo začinja. Na mesto dosedanjih deželnih zakonikov pridejo deželno-vladni listi za eno ali več dežel skupej, v katerem bojo zraven nemškega jezika postave in ukazi v vse tiste jezike prestavljene, ki se govore v tisti kronovini. Občine (županije) si morajo deželne vladne liste v svojem jeziku omišljevati. Na državni zakonik in deželno-vladne liste se je moč naročevati pri poštnjah, kakor za vsak drug časnik. Kakor se sliši, se bo morebiti več deželnih listov v enega zedinilo, in ker se bojo prestave iz državnega zakonika v deželne vladne jezike iz Dunaja pošiljale, bojo nek Dunajski gosp. vredniki v svojih opravilih ostali. — Na Dunaji so ljudje toliko starih kraje-carjev, ki so prišli o novem letu ob veljavo, zadnji čas skup znosili, da nek časnik v prid občinstvu prosi vlado za kratek podaljšek preklica. — Palacki je skoz Pariz šel v Nico, kjer bo pri svoji rodovini čez zimo ostal in perve vezke česke povestnice v česki jezik prestavljaj. — V Parizu nosijo nove dežnike (marele) brez palice; dežnik se okoli klubka prične, in če se ne potrebuje, v sukno vtakne. — Francoski cesar bo imel silno oblast, med drugim tudi to, da bo smel samolastno kupčijske zveze z družimi državami sklepati, kar mnogo Francozov straši, ki se bojé svobodnega kupčijstva in zatare domačega blaga po ptujem. 29. decembra so se pričakovale pisma austrijske, ruske in pruske vlade, ki imajo Napoleona za cesarja spoznati. — Novi ministri na Angleškem so izvoljeni; čeravno so nar bolji glave skupej, bojo vendar teško dolgo skup ostali, ker so različnih strank; so pa tile: prvi minister je Aberdeen, unanjih oprav Rusell, notranjih Palmerston, denarstva Gladstone, vojništva Herbert, scer so še Granworth, Graham, Newcastle, Granvill, Argyll, Wood, Molesworth in Lansdowne.

Milodari za reveže pri sv. Trojici.

B. B.	2 gold. — kr.
J. R.	2 » — »
Iz B.	1 » — »

Današnjemu listu

je 1. pola „občne povestnice“ kot doklada Novic priložena.